

Šta je PrEP?

PrEP je skraćenica ili akronim od 3 reči **Pr** - pre **E** - ekspoziciona i **P** - profilaksa

PrEP predstavlja preventivnu praksu KOJA PODRAZUMEVA uzimanja leka koji će sprečiti HIV infekciju.

(ne treba zaboraviti da je preporuka da se uz lekove koristi i kondom, kako bi se izbegle druge PPI)

Važno je naglasiti da ga uzimaju HIV negativne osobe pre seksualnog odnosa, odnosno pre mogućeg izlaganja HIVu.

PrEP je kombinovana tableta koja sadrži dva leka: tenofovir i emtricitabin, Ovi lekovi se već dugo koriste i za lečenje HIV infekcije ali uz dodatak još nekoliko lekova, a za upotrebu kao PrEP (profilaksa) u AMERICI se koriste preko 11 godina a u Evropi duže od 7

*** Ako želite da koristite PrEP šta bi trebalo da znate? ***

Ako odlučite da koristite PrEP važno je da to učinite uz konsultaciju sa lekarom.

NEOPHODNO JE DA RAZUMETE SVE SAVETE I OBJŠNJENJA LEKARA – Zašto je potrebno redovno raditi testiranje na polno prenosive infekcije (PPI) (uključujući HIV) i proveravati bubrežnu funkciju na svaka 3 meseca.

Važno je da razumete kako da pravilno uzimate PrEP da biste ga koristili na ispravan način i sprečili infekciju virusom HIV-a. Savetovanje sa lekarom će vam pomoći da izaberete jedan od dva načina uzimanja PrEPa - onaj koji Vam više odgovara - bilo režim svakodnevnog uzimanja ili režim po potrebi (po šemi: 2+1+1)

Iako su neželjeni efekti PrEP-a dosta retki, praćenje od strane lekara će omogućiti da na bezbedan način koristite PrEP.

KOME JE PrEP namenjen?

PrEP je namenjen HIV negativnim osobama koje su u visokom riziku za dobijanje HIV-a. Koje su to osobe kandidati za PrEP:

- osobe kod kojih je nedavno dijagnostikovana PPI (posebno rektalna) ili sifilis, odnosno nedavna izloženost HIVu
- ako je osoba nedavno koristila PEP
- ako koristi droge za chemsex
- osobe koje imaju veliki broj seksualnih partnera
- diskordantni parovi gde HIV+ partner nije na terapiji , ili je uzima neredovno ili je ona nedovoljno efikasna
- za osobe koje imaju seksualne odnose bez kondoma tokom odlazaka u područja sa visokom prevalencijom HIV-a
- za osobe koje se bave komercijalnim seksualnim radom

KOME JE PrEP namenjen?

- **PrEP se uzima SAMO ako je osoba HIV negativna! Voditi računa da se ne započinje PrEP u slučaju skorašnjeg rizika za HIV ili stanja sličnog gripu; (*važno je uraditi test 4.generacije : AgAt test – zbog kraćeg perioda prozora*) uraditi testove za PPI i laboratorijske analize, posebno proveriti funkciju bubrega**

Za korišćenje PrEP-a, prvi uslov je da je osoba HIV-negativna

u većem broju zemalja i da je punoletna. A zatim, da je bubrežna funkcija dobra ... i da je potpuno informisana o prednostima i slabostima ovog vida profilakse.

Važni preduslovi za započinjanje PrEP-a su: da osoba nije u ARS-u (akutni retroviralni sindrom), odnosno da osoba nije imala visok rizik za HIV u poslednjih mesec dana, po mogućstvu da je vakcinisana protiv hepatitisa B (ili je preležala) da nema kontraindikacija za lek koji se koristi u okviru PrEP-a a preporučuje se i vakcinacija hepatitisa A i HPV-a.

Pre početka korišćenja PrEP-a, neophodno je uraditi testove na polno prenosive infekcije (HIV, hepatitis B, hepatitis C i sifilis) Ukoliko je moguće i briseve na gonokok i hlamidiju (brisevi ždrela, rektuma i uretre) i laboratorijske markere funkcije bubrega (kreatinin, GFR).

Sve ove analize je potrebno ponavljati na 3 meseca, što u velikoj meri pomaže kontrolisanju ne samo HIV infekcije već i drugih PPI.

*** Ako želite da koristite PrEP šta bi trebalo da znate? ***

Ako odlučite da koristite PrEP važno je da to učinite uz konsultaciju sa lekarom u SVETOVALIŠTU ZA DOBROVOLJNO POVERLJIVO SAVETOVANJE I TESTIRANJE NA HIV.

U ZZZZ Studenata Beograd (Prote Mateje 29, ulaz C) postoji savetovalište u kom možete dobiti savetovanje o PrEPu, možete uraditi **laboratorijske analize I dobiti **izveštaj** sa kojim možete kupiti PrEP u apoteci.**

Prim dr sc.med Mila Paunić